

ORSZÁGOS EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI PÉNZTÁR

Ártámogatási Főosztály

1139 Budapest, XIII. Váci út 73/A.

Telefon: 298-2458, Telefax: 298-2457

Nyt. sz.: 41776-10-2099

Hiv. szám:-

Tárgy: tájékoztatás a
gyógyszerrendelés változásairól

Valamennyi Gyógyszertár részére

Tisztelt Gyógyszertárvezető!

A 2009-es év folyamán számos változás történt és történik a gyógyszerrendelés területén. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) a korábbi időszak tapasztalataira építve azon dolgozik, hogy hatékonyabbá, egyszerűbbé tegye a gyógyszerrendelés folyamatait, valamint megkönnyítse a gyógyszertárak számára a gyógyszerek expedálásával kapcsolatos teendőket. Bízunk abban, hogy a változások lehetővé teszik a gyógyszerek gyorsabb és biztonságosabb kiszolgáltatását, mérséklék az adminisztrációs terheket, továbbá lecsökkentik a betegek sorban állási/várakozási idejét. Biztosak vagyunk abban, hogy az expedálás és az elszámolás egyszerűsítése enyhíti a gyógyszertárak működtetésének nehézségeit a kritikus gazdasági környezetben, illetve az adatrögzítés egyszerűsödése lehetőséget teremt arra, hogy több idő jusson a betegek gondozására, konzultációra.

Az ideji változások három lényeges fókusz köré szerveződnek: egyfelől megváltozik a vények formátuma, másfelől a gyógyszerek expedálását a vényre nyomtatott ún. „extra vonalkód” fogja segíti, harmadrészt módosul a patikai elszámolás és annak benyújtási módja. Jelen tájékoztató levelünkben ezekről az újdonságokról szeretnénk részletesen tájékoztatni Önt. Célunk, hogy az alább lentebb részletesen kifejtett változásokra időben fel tudjon készülni, és az esetlegesen felmerülő kérdéseire még a módosítások bevezetése előtt megfelelő választ adjunk levelünkben. Az aktualitások kapcsán néhány olyan új szolgáltatásra, lehetőségre is szeretnénk felhívni figyelmét, amelyet az OEP az Ön számára biztosít, munkája egyszerűsítése érdekében.

A fent említett változásokat az alábbi pontok szerint részletezzük:

- Új vényformátum
- Szakorvosi javaslatokra vonatkozó előírások
- Extra vonalkód
- Elektronikus elszámolás: e-Jelentés
- Információk és szolgáltatások az OEP Ártámogatási Főosztályának internetes oldalán

Új vényformátum

Az OEP új formátumú vényeket szerzett be, így a 2009. május 1-jét követően leadott vényigénylések esetében az orvosok rendeléseit már az új formátumú – szélesebb és az A4-es lap szélességével megegyező hosszúságú – vényekkel teljesítjük. Ezek május folyamán már a gyógyszertárakba is eljutottak, és a hozzánk beérkező visszajelzések szerint kedvező fogadtatásra találtak. Az új formátumú vény lehetőséget nyújt több olyan probléma kezelésére, amelyek a régi formátumú vényekkel kapcsolatban felmerültek, illetve a jelenlegi változások nyomán óhatatlanul felszínre kerültek volna. Ezek közül a legfontosabb, hogy a régi típusú vényekre a gyógyszerrendelésre vonatkozó információkat könnyen feldolgozható formában tartalmazó „ún. extra vonalkód” nehezen fért volna rá, ráadásul a korábbi – kisebb – vényméretet a korszerű

lézernyomatók nem tudták megfelelően kezelni. Az új vényekkel a fektetett nyomtatás is lehetővé válik, ami sokkal könnyebb és gazdaságosabbá teszi a nyomtatók üzemeltetését.

A jogszabályi változásokkal összhangban, illetve a célszerűséget szem előtt tartva megváltoztattuk a vény előlapjának egyes feliratait is, illetve új mezőket hoztunk létre, funkcionálisan azonban a régi és az új vények megegyeznek egymással, így a jelenleg használatban lévő vényeket nem kell az orvosoknak lecserélniük, **az azokon rendelt gyógyszerek továbbra is kiadhatóak**. A régi formátumú vények érvényességi ideje nem kerül korlátozásra, az új típusú és a régi vényekre ugyanazok az előírások vonatkoznak.

A vénykép változásai tételesen a következők:

- Az orvos adatai között a jövőben nem szerepel az ÁNTSZ-engedély száma. Ugyanitt az „Ágazati az. kód” elnevezés „Kilencjegyű azonosító”-ra változik a közérthetőség érdekében.
- Változnak a jogcímek megnevezései, hogy összhangba kerüljenek a támogatási kategóriák jogszabályi megnevezésével: az „Általános” jogcímet felváltja a „Normatív” elnevezés, az „EÜ rend.” helyére „Eü. kiemelt”, az „EÜ tér. köt” helyére „Eü. emelt” szöveg kerül. Mindezek technikai jellegű, de a pontos vénykitöltést segítő változások.
- Új jogcímként jelenik meg az „Egyedi tám.” jogcím, mely már régóta létező támogatási forma, ugyanakkor eddig nem volt lehetőség külön jelölni a vényen, és ez sok esetben hibás jogcím-megjelölést okozott. Ezt a jogcím mezőt egyelőre nem kell használni a gyakorlatban, az egyedi támogatások folyamatainak tervezett átalakítása során fogjuk az alkalmazás szabályait lefektetni.
- 2009. január 1-jétől, amennyiben szakorvos javaslata alapján történik a rendelés emelt és kiemelt támogatással, úgy a vényen fel kell tüntetni a szakorvosi javaslatot adó orvos pecsétszámát, illetve a javaslat kiállításának dátumát. A 2009 májusától rendelt vényeken kijelölt helyet biztosítunk e célra, és ha szakorvosi javaslatra vonatkozó adat szerepel a vényen, azt az elszámolásban is kötelező rögzíteni (*lásd később*).
- Számos orvos kérésének eleget téve a vényen kijelöltük a naplósám helyét is, azonban ennek kitöltése a továbbiakban is csak a jogszabályban meghatározott esetekben kötelező (pl. ha krónikus betegség esetén több hónapra elegendő gyógyszer mennyiséget rendel az orvos). Ezt rögzíteni a gyógyszer-tárban nem kötelező.
- A gyakorlatban sokszor előfordul, hogy nem maga a beteg váltja ki a vényt, ezért a beteg, illetve a termék átvevőjének aláírásához külön helyet biztosítunk. Ahogy az a vény hátoldalán lévő tájékoztatóban is szerepel, *a beteg aláírásával igazolja*, hogy orvosi vizsgálaton vett részt, és a gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz (GYSE) alkalmazásával kapcsolatos tájékoztatást megkapta. *Az átvevő aláírásával azt igazolja*, hogy a terméket átvette és a terméket kiszolgáló szakember megadta a gyógyszer vagy GYSE alkalmazásához szükséges tájékoztatást. A jelenleg hatályos jogi szabályozás¹ alapján a vény egyelőre akkor is elszámolható, amennyiben a beteg aláírása nem került rá, de a jogszabály folyamatban lévő módosítása rövid időn belül mind a két aláírás meglétét a vény kötelező tartalmi elemévé teszi.
- Egyszerűsödik a taxa: az új vényeken kizárólag a kiadás dátumának, a termék kiadójának és a retaxát végző személy kézzel kell szerepelnie.
- A vény alsó részén kijelölt helyet kap az 53/2007. (XII. 7.) EüM rendelet 1. mellékletében specifikált „extra vonalkód” (*lásd alább*).
- Az új vény szélessége 12,192cm-re (4,8 col) változott, a hossza pedig egy A4-es lap szélességével egyezik meg, tehát 21cm. Az új vényt a nyomtatóba fektetve is bele lehet helyezni, miáltal az egyenlő mértékben terheli a nyomtató tonert és a hengereket. Így kivédhető a nyomtatók idő előtti meghibásodása, és jóval gazdaságosabbá válik a vénynyomtatás. (Az új formátumú szemészeti és általános vények egységes méretűek.)

¹ 1/2003. (I. 21.) ESzCsM rendelet 1.§ (3) bekezdésének c) pontja szerint „társadalombiztosítási támogatás csak olyan (...) vény alapján számolható el, (...) amelyen a gyógyszert kiváltó személy a gyógyszer átvételét aláírásával igazolta.”

- A vény hátoldalára a betegek számára hasznos információkat tartalmazó tájékoztató szöveget helyeztünk, azonban hely maradt a hátlapon esetlegesen feltüntetendő nyilatkozatoknak is. A tájékoztató szöveg ismerteti többek között a vény funkcióját, felhasználhatóságának szabályait, illetve a gyógyszerrendeléshez kapcsolódó fontos tudnivalókat.
- A tervek között szerepel a vények megőrzési idejének csökkentése is, mivel általános kritika érte a gyógyszerészek részéről az indokolatlanul magas tárolási és adminisztrációs költségekkel járó ötéves vénymegőrzési kötelezettséget.

Ehhez kapcsolódóan megjegyezzük, hogy a vényen a sürgősségre utaló statim, cito, illetve periculum in mora jelzés kerül feltüntetésre, az 1/2003. (I. 21.) ESzCsM rendelet 1. § (3) bekezdésének a) pontjában foglaltak közül a BNO-kód kitöltésétől el lehet tekinteni, ugyanakkor a sürgősség tényét az elszámolásban jelteni szükséges.

Szakorvosi javaslat

A 32/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 5/A. §-a arról rendelkezik, hogy amennyiben a házi orvos vagy a kezelőorvos egy gyógyszert szakorvosi javaslatra rendel emelt vagy kiemelt támogatással, úgy meg kell jelölnie a vényen, hogy mely szakorvos adta ki a javaslatot, és mikor. Ez a rendelkezés – amely 2009. január 1-jétől hatályos – nem vonatkozik azokra az esetekre, amikor nem javaslat alapján történik a javaslatra is írható gyógyszer felírása, hanem a szakorvos maga írja fel azt emelt vagy kiemelt támogatással.

Amennyiben a gyógyszer felírása szakorvosi javaslat alapján történt, és a felíró orvos megjelölte a vényen, hogy melyik szakorvos adta ki a javaslatot és mikor, úgy a gyógyszerész a készítmény kiadásakor 2009. július 1-jétől köteles ezeket az adatokat az elszámolásában rögzíteni, és az OEP felé jelenteni. A gyógyszerésznek ugyanakkor nem kell vizsgálnia, hogy a felíró orvosnak a javaslatra vonatkozó adatokat rögzítenie kellett volna, avagy sem: a jogszabály csak a vényen feltüntetett információkat rögzítését írja elő, ezért ha nincs javaslatra vonatkozó adat a vényen, a gyógyszerész értelemszerűen nem rögzít ilyen adatot. Ezzel összhangban a vényen rendelt gyógyszert a szakorvosi javaslatra vonatkozó adatok hiányában is ki kell szolgáltatni a betegnek, és az e vényen rendelt gyógyszerek után járó társadalombiztosítási támogatás is elszámolható. **A gyógyszerész a javaslatra vonatkozó adatok hiányára hivatkozva nem utasíthatja el a gyógyszer támogatással történő kiszolgáltatását.**

A bevezetett szabályozás elsősorban azt a célt szolgálja, hogy a támogatással történő gyógyszerrendelésre és -kiadásra vonatkozó szabályozás érvényesülése ellenőrizhetővé váljon. A gyógyszerész számára mindez nem fog többletadminisztrációt jelenteni, hiszen a javaslatra vonatkozó adatok a 2009. július 1-jétől alkalmazandó „extra” vonalkódban is megjelennek, így azokat – kivételes esetektől eltekintve – nem kézzel kell bevinni az elszámoláshoz használt informatikai rendszerbe.

Extra vonalkód

Az 53/2007. (XII. 7.) EüM rendelet előírja, hogy 2009. július 1-jétől a gyógyszerrendeléshez használt számítógépes programoknak képesnek kell lenniük ún. „extra vonalkód” nyomtatására mind a régi, mind az új típusú vények esetében. Az extra vonalkód a gyógyszerrendeléssel kapcsolatos információkat tartalmazza vényolvasóval könnyen és gyorsan leolvasható, feldolgozható formátumban. A gyógyszerészek részéről az extra vonalkód bevezetése évek óta elemi igényként fogalmazódott meg, mivel ez javítja a gyógyszerellátás biztonságát, csökkenti a gyógyszerészek adminisztrációs terheit, jelentősen csökkenti a betegek várakozási idejét a patikában, és várhatóan érezhetően javítani tudja a betegek elégedettségét.

A vonalkódban az alábbi információk szerepelnek:

- Vényfelírás dátuma – ennek rögzítése ez idáig nem volt kötelező a gyógyszerértár elszámolásában, azonban a 2009. július 1-jét követően minden esetben rögzíteni szükséges az elszámolásba (akkor is, ha nincsen extra vonalkód a vényen)
- TAJ szám – elszámolásba történő rögzítése továbbra is kötelező, amihez a vonalkód segítséget nyújt
- BNO kód – elszámolásba történő rögzítése továbbra is kötelező, amihez a vonalkód segítséget nyújt
- Vényfelírás jogcíme – ez az adat a vényen szereplő jogcímet kódolja le, amelyek főszabályként az alábbiak lehetnek:
 - Normatív (korábban Általános)
 - HM
 - Közgyógy (közgyógyellátás)
 - Üzemi baleset
 - Eü. kiemelt (korábban Eü. rend.)
 - Eü. emelt (korábban Eü. tér. köt.)
 - Teljes ár

Ezen túlmenően a lehetséges kombinációk:

- Eü. kiemelt és Közgyógy jogcím együtt
- Eü. emelt és Közgyógy jogcím együtt

A vonalkódban szereplő jogcímek segítséget nyújtanak az adatok elszámolóprogramba történő rögzítéséhez.

- Helyettesíthetőség, Felírt gyógyszer TTT-kódja, Felírt gyógyszer mennyisége – ezen adatok elszámolásba történő rögzítése mind ez idáig nem volt kötelező, azonban ezeket a 2009. július 1-jét követően minden esetben rögzíteni szükséges (akkor is, ha nincsen extra vonalkód a vényen)
- Szakorvosi javaslatra rendelhető készítmények esetén a szakorvosi javaslatot adó orvos pecsét száma, valamint a szakorvosi javaslat keletkezésének ideje – ezen adatoknak az elszámolásba történő rögzítése ez idáig szintén nem volt kötelező, azonban 2009. július 1-jét követő változások kapcsán ezeket minden esetben rögzíteni
- A szoftver minőségének azonosító kódja, illetve a vényíróprogram által a vénynyomtatás során használt gyógyszer törzs érvényességi idejének kezdő dátuma – amennyiben szerepel extra vonalkód a vényen, akkor ez az adat rögzítendő az elszámolásba (ennek automatikus rögzítéséről az Ön rendszergazdája gondoskodik), amennyiben nincsen extra vonalkód a vényen, akkor információ hiányában értelemszerűen nem kötelező a kitöltés.

Ezzel egyidejűleg felhívjuk figyelmét, hogy 2009. július 1-jét követően a vényen rendelt gyógyszert akkor is ki kell szolgáltatni a betegnek, ha a vényen nincs extra vonalkód. Ezek a vények is szabályszerűen elszámolhatóak az OEP felé. Ennek oka, hogy a betegség sajátosságaira, illetve az ellátás helyszínére tekintettel a gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-rendelés során a minősített számítógépes program segítségével történő vénykitöltés nem mindig lehetséges, így a gyógyszerértárakban előfordulhatnak kézzel írott vények is. A gyógyszerész tehát az extra vonalkód hiányára hivatkozva nem utasíthatja el a gyógyszer támogatással történő kiszolgáltatását.

Kivételes jelleggel előfordulhatnak olyan esetek, amikor az orvosok által gyógyszerrendeléshez használandó számítógépes program nem működik megfelelően, így a vonalkódban kódolt adatok, illetve a vényen írással szereplő adatok (továbbiakban: vényadat) nem egyeznek meg egymással. Mivel a vonalkód az adatrögzítést segítő eszköz, és nem a primer adatforrás, ezért ebben az esetben **a vényadat tekintendő érvényesnek és a gyógyszert ennek megfelelően szükséges expedálni.** A gyógyszer kiszolgáltatása ebben az esetben sem tagadható meg, és ezek a vények is szabályszerűen elszámolhatóak az OEP felé. Amennyiben ilyen esetet észlelnek, akkor kérjük, hogy ezt az

Egészségbiztosítási Felügyelet felé az alábbi címen jelezzék a szoftver minősítésének azonosító kódjának megadásával, amelyet az extra vonalkód tartalmaz.

Egészségbiztosítási Felügyelet
1132 Budapest, Váci út 30.
Tel: (1) 237 2200, Fax: (1) 239 6171
Email: info@ebf.hu, ugyfelszolgalat@ebf.hu

Elektronikus elszámolás: e-Jelentés

A gyógyszerészek és a patikák részéről hosszú ideje fennálló igény, hogy az ártámogatásra vonatkozó elszámolásait elektronikus úton is beküldhessék az OEP-hez. Az OEP így kiemelt céljaul tűzte ki, hogy lehetővé tegye partnerei számára a jelentések és adatszolgáltatások elektronikus úton történő továbbítását, és kialakítsa az elektronikus adatszolgáltatási rendszer alapjait. Kifejezett törekvésünk, hogy az érintettek adottságaihoz és igényeihez illeszthető informatikai rendszert helyezünk üzembe, elősegítve, hogy a szolgáltatók jelentési kötelezettségeiknek a jelenleginél gyorsabban, pontosabban, magasabb biztonsági szinten és ellenőrizhetőbben telessenek eleget.

Az ehhez szükséges rendszer (e-Jelentés) fejlesztése és tesztelése folyamatban van, és várható, hogy még 2009-ben elérhetővé válik minden gyógyszertár számára. Ehhez internetes kapcsolatra és regisztrációra lesz szükség, aminek során felhasználónevet és hozzátartozó jelszót kapnak az elszámolók. Ennek teljes körű bevezetéséről a későbbiekben az OEP honlapján (<http://www.oep.hu/gyogyszer>) tájékozódhatnak, valamint rendszergazdájuktól kaphatnak további felvilágosítást.

Információk és szolgáltatások az OEP Ártámogatási Főosztályának honlapján

Az OEP Ártámogatási Főosztálya különös hangsúlyt fektet a betegek, az orvosok és a gyógyszerészek naprakész tájékoztatására a főosztály internetes honlapjain keresztül, amelyek az alábbiak:

- Gyógyszerekkel kapcsolatos információk: <http://www.oep.hu/gyogyszer>
- Gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos információk: <http://www.oep.hu/gyse>
- Nemzetközi gyógyszerár-összehasonlító adatbázis (angol nyelven): <http://cedd.oep.hu>

Ezeket a honlapokat folyamatosan fejlesztjük és frissítjük. A honlapokon elérhetőek a szolidaritásidő-fizetéssel, az új gyógyszerekkel és ártámogatásukkal kapcsolatos információk, illetve szakmai elemzések, gyógyszerforgalmi adatok, valamint számos egyéb hasznos tájékoztató és közérdekű információ.

Publikus Gyógyszertörzs (PUPHA)

Az OEP Ártámogatási Főosztálya a lakosság és a szakma megfelelő tájékoztatása céljából, illetve a rendszergazdák munkájának megkönnyítése érdekében honlapján folyamatosan közzéteszi a gyógyszerek adatait tartalmazó publikus gyógyszeradatbázisát (PUPHA). A gyógyszeradatokban történő egyszerűbb eligazodást segítő, a Microsoft Access (mdb) formátumú PUPHA-állomány részeként letölthető egy felhasználóbarát kezelői felület is. A lakosság számára továbbra is elérhető a teljes támogatott termékek teljes listája Excel-formátumban, valamint egy olyan állomány, amely csak az újonnan befogadott, illetve a támogatásból törölt készítményeket tartalmazza.

Felhívjuk figyelmét arra, hogy lehetőség van a publikus gyógyszer törzs automatikus letöltésére is. Ennek alkalmazásával rendszergazdája beállíthatja a gyógyszer törzs automatikus frissítését közvetlenül az OEP rendszereiből.

Gyógyszerkereső

A betegek gyógyszerekkel kapcsolatos tájékoztatására az OEP egy ún. *Gyógyszerkereső* szolgáltatást fejlesztett, amely bárki számára könnyen kezelhető, naprakész információforrást biztosít a gyógyszerek áráról, támogatásáról, térítési díjáról, helyettesíthetőségéről, valamint arról, hogy a kedvezőbb térítési díj eléréseért szakorvossal vagy háziorvossal érdemes-e felírtni a gyógyszert. A Gyógyszerkereső szolgáltatás a <http://www.oep.hu/gyogyszerkereso> oldalon érhető el.

Tisztelt Gyógyszertárvezető!

A fenti változások a betegek magasabb színvonalú, hatékonyabb és biztonságosabb ellátását szolgálják amellet, hogy a gyógyszerellátásban dolgozó szakemberek adminisztrációs terheit csökkentik. Mint minden változástól, ettől is csak azt követően remélhető érdemi előrelépés, hogy túljutunk a bevezetés fázisán, amikor az ellátás minden szereplőjének sok türelmet és energiát kell befektetnie egy egyszerűbb és korszerűbb jövőbeli rendszer érdekében. Ennek a közös célnak az eléréséhez kérem megértését, illetve azt, hogy az esetleges kezdeti fennakadások esetén a betegek biztonságos kiszolgálását szem előtt tartva végezze tevékenységét. Amennyiben a fentiekkel kapcsolatosan bármilyen kérdése lenne, kérjük, forduljon hozzánk bizalommal a levelünk fejlécében szereplő elérhetőségeken, vagy az OEP Ártámogatási Főosztály elektronikus levelezési címén: atfo@oep.hu.

Együttműködését köszönve, jó egészséget és munkájához sok sikert kívánunk!

Budapest, 2009. június 15.

Tisztelettel:

Dr. Molnár Márk Péter
főosztályvezető